

คํานําชี้แจง

ที่ นร 5207.1/3459

ศูนย์อํานวยการการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
60 ถนนสุขยางค์ อ.เมือง จ.ยะลา 95000

3 กันยายน 2550

เรื่อง การแก้ปัญหาผลผลิตล้นกองใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ฤดูกาลผลิต ปี 2550

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายโสมสิต ปันเปี่ยมรัษฎ์)

ตามที่ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2550 ลงมติเห็นชอบ แผนปฏิบัติการแก้ปัญหาการตลาดผลผลิตล้นกองใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ฤดูกาลผลิตปี 2550 ตามที่ กระทรวงมหาดไทยเสนอ และอนุมัติงบประมาณในวงเงิน 185.00 ล้านบาท แยกเป็นเงินจ่ายขาดเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 129.00 ล้านบาท และทุนหมุนเวียนในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร จำนวน 56.00 ล้านบาท ซึ่งจะต้องจ่ายคืนกระทรวงการคลังภายใน 8 เดือนนับตั้งแต่เริ่มโครงการนั้น สรุปผลการดำเนินการและปัญหาอุปสรรคได้ดังนี้

1. ผลการดำเนินการ

1.1 วิธีการดำเนินการ

การรวบรวมผลผลิตล้นกองจากแหล่งผลิตออกสู่ตลาดปลายทางแบ่งความรับผิดชอบ การดำเนินการดังนี้

1) ศูนย์คัดแยกไม้ผลชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่แหล่งเพาะปลูกล้นกอง จะเป็นจุดรวบรวมและคัดเกรดคุณภาพล้นกอง บรรจุกล่องส่งจำหน่าย ซึ่งส่วนหนึ่งจะส่งผ่านศูนย์บริหารจัดการผลผลิตล้นกองระดับจังหวัดตามคำสั่งซื้อในแต่ละวัน ส่วนที่เหลือศูนย์คัดแยกฯ จะนำส่งจำหน่ายไปยังตลาดปลายทางโดยตรง การดำเนินการของศูนย์คัดแยกฯ มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

2) ศูนย์บริหารจัดการด้านการตลาดผลผลิตล้นกองระดับจังหวัด ซึ่งเปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2550 รับผิดชอบในการรับคำสั่งซื้อของตลาดปลายทางที่กรมการค้าภายในจัดหาไว้ แจกไปยังศูนย์คัดแยกฯ พร้อมทั้งจะประกาศราคารับซื้อล้นกองในแต่ละวัน และยังทำหน้าที่รวบรวมผลผลิตล้นกองที่ผ่านการคัดเกรดบรรจุกล่องจากศูนย์คัดแยกฯ ขนส่งไปยังตลาดปลายทางที่สั่งซื้อ ปัจจุบันขนส่งโดยรถยนต์บรรทุกเป็นหลัก โดยเป็นความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์

1.2 ผลการดำเนินการ

นับตั้งแต่มีการเปิดดำเนินการศูนย์บริหารจัดการผลผลิตล้นกองระดับจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2550 จนถึงวันที่ 29 สิงหาคม 2550 มีผลการดำเนินการดังนี้

1) ปริมาณการรับซื้อล้นกองจากศูนย์คัดแยกฯ รวม 2,200 ตัน (เกรด A ประมาณร้อยละ 14 เกรด B ประมาณร้อยละ 24 เกรด C ประมาณร้อยละ 59 และตกเกรดประมาณร้อยละ 4) คิดเป็นร้อยละ 20 ของผลผลิตรวมที่จะออกสู่ตลาดในช่วงดังกล่าว หรือเฉลี่ยวันละ 137 ตัน โดยกรมการค้าภายในสามารถกระจายจาก 3 จังหวัดสู่ตลาดปลายทางรวมประมาณ 2,000 ตัน

รอง นรม. /๖๖๖

๓/๙๖/๕๕ (๖๐๐)

2) ระดับราคาลองกองที่รับซื้อผ่านศูนย์คัดแยกผลไม้ชุมชนในช่วงดังกล่าว เกรด A ราคา 15-24 บาท/กก. เกรด B ราคา 12-22 บาท/กก. เกรด C ราคา 10-17 บาท/กก. ซึ่งสูงกว่าราคาซื้อขายในตลาดท้องถิ่นในทุกระดับคุณภาพ คือ เกรด A สูงกว่า 2-3 บาท/กก. เกรด B สูงกว่า 2-3 บาท/กก. และเกรด C สูงกว่า 3-7 บาท/กก.

3) ระดับราคาผลผลิตลองกองมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้น โดยในช่วงเดือนกันยายน 2550 จะมีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุด

2. ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการ

2.1 การรวบรวมผลผลิตของศูนย์คัดแยก ฯ ส่งให้ศูนย์บริหารจัดการด้านการตลาด ผลผลิตลองกองระดับจังหวัด ประสบปัญหาดังนี้

- 1) การคัดคุณภาพผลผลิตลองกองของศูนย์คัดแยกยังไม่มีมาตรฐานเดียวกัน
- 2) การบรรจุภัณฑ์โดยใช้กล่องกระดาษเป็นอุปสรรคต่อการขนส่งเนื่องจากเมื่อวางซ้อนทับกันจะกระทบต่อคุณภาพของลองกอง
- 3) การตั้งราคาซื้อที่สูงกว่าราคาตลาดทำให้เกิดปัญหาในการจำหน่ายที่ตลาดปลายทาง เนื่องจากมีลองกองในพื้นที่อื่น เช่น ชุมพร สุราษฎร์ธานี ที่มีราคาถูกกว่า
- 4) การจัดการด้านการขนส่งไม่สอดคล้องกับปริมาณสินค้า ทำให้มีสินค้าบางส่วนตกค้างในพื้นที่และกระทบต่อคุณภาพของลองกอง

2.2 การบริหารจัดการ ณ จุดรับสินค้าปลายทางประสบปัญหาดังนี้

- 1) มีปัญหาการเน่าเสียและความสดใหม่ของลองกอง ทำให้ผู้สั่งซื้อปฏิเสธการรับซื้อ
- 2) การคัดเกรดไม่ได้มาตรฐานและไม่ตรงกับการสั่งซื้อ
- 3) การส่งมอบสินค้าไม่เป็นไปตามกำหนดเวลาทางการค้า บางงวดถึงปลายทางในเวลาบ่ายถึงค่ำ ไม่สามารถจำหน่ายได้ทำให้ต้องค้างคืนอีก 1 คืน จึงกระทบต่อคุณภาพและความสดใหม่ของสินค้า
- 4) จำนวนสินค้าไม่ตรงกับใบกำกับการขนย้าย บางงวดมีสินค้าสูญหายจึงมีปัญหาในการตรวจรับสินค้า ณ ปลายทาง

3. ข้อเสนอแนะทางการแก้ไขปัญหา

3.1 มอบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการดังนี้

- 1) กำกับกับการคัดเกรดสินค้าของศูนย์คัดแยกฯ ให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดและมีมาตรฐานเดียวกันทุกศูนย์คัดแยกฯ
- 2) การกำหนดราคาซื้อที่ศูนย์คัดแยกฯ ให้มีการตรวจสอบข่าวสารและพิจารณาความเหมาะสมของระดับราคาการรับซื้อ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของเกษตรกรผู้ผลิตลองกองและราคาการจำหน่าย ณ ตลาดปลายทาง ซึ่งจะต้องแข่งขันกับลองกองจากแหล่งผลิตอื่น ๆ ด้วย
- 3) การบรรจุภัณฑ์ให้ปรับเปลี่ยนเป็นการใช้ตะกร้าพลาสติกแข็ง เพื่อความสะดวกในการขนส่งและการรักษาคุณภาพลองกองระหว่างการขนส่ง

4) มอบหมายเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมในการตรวจรับปริมาณ และคุณภาพสินค้า ณ จุดปลายทาง เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงของปัญหาและสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการ แก้ไขปัญหา ณ จุดต้นทางได้อย่างถูกต้อง

3.2 มอบหมายกระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการดังนี้

1) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการประสานงานเพื่อดูแลจัดการสินค้าลองกอง ที่ขนส่งโดยรถไฟมายัง ณ สถานีรถไฟปลายทาง คือ สถานีรถไฟบางซื่อ สถานีรถไฟสามเสน และสถานีรถไฟหัวลำโพง รวมทั้งจัดการบรรทุกเพื่อขนส่งสินค้าลองกองกระจายไปยังตลาดต่าง ๆ ต่อไป (สำหรับค่าใช้จ่ายในการขนส่งให้เบิกจ่ายจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้แก่สำนักงานการค้าภายในแต่ละจังหวัดแล้ว)

2) จัดหาตลาดรองรับผลผลิตให้เพียงพอกับปริมาณผลผลิตของจังหวัด ชัยแดนภาคใต้ที่จะออกสู่ตลาดในแต่ละวันซึ่งผลผลิตจะออกมากที่สุดในช่วงเดือนกันยายน เพื่อไม่ให้สินค้าลองกองตกค้างใน พื้นที่และไม่สามารถส่งไปจำหน่ายในวันต่อไปได้ เนื่องจากมีปัญหาด้านคุณภาพและความสดใหม่

3) ให้กรมการค้าภายในดูแลการส่งกลับตะกร้าพลาสติกเปล่าจากตลาดปลายทางไปยัง 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเร็ว เพื่อให้ทันต่อการใช้ของศูนย์คัดแยกฯ

3.3 มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดำเนินการดังนี้

1) มอบหมายกระทรวงการคมนาคมจัดหายานพาหนะสำหรับการขนส่งสินค้าลองกองจากจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่ตลาดปลายทางให้เพียงพอ

2) มอบหมายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อำนวยความสะดวกแก่รถบรรทุกที่ขนส่งสินค้าลองกองจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปสู่ตลาดปลายทาง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาในวันที่ 4 กันยายน 2550 ต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพระนาย สุวรรณรัฐ)

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

สำนักประสานนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

โทร/โทรสาร 0-7320-3771

E-mail: sbpac_yala@hotmail.com